

Bătălia de la Lipnic (20 august 1469/1470)

20 august 2020 / în File de Istorie / de Uniti Schimbam / 7.359 vizite

Bătălia de la Lipnic *(20 august 1469/1470 – Ștefan cel Mare înfruntă Hoarda de Aur a tătarilor de pe Volga) - de Ion Stoica Dumitrescu*

foto preluat de pe artindex.ro [http://artindex.ro/2012/05/16/ion-dumitrescu-stoica-d/]
articole preluate de pe: ro.wikipedia.org; [https://ro.wikipedia.org/wiki/B%C4%83t%C4%83lia_de_la_Lipnic]
ro.wikisource.org [https://ro.wikisource.org/wiki/Balada_basarabean%C4%83_despre_b%C4%83t%C4%83lia_de_

Bătălia de la Lipnic (20 august 1469 sau 1470)

Pe 20 august 1470 (după alte surse 1469), la Lipnic (Lipinți), localitate în prezent situată în Raionul Ocnița, Republica Moldova a avut loc o bătălie, în care oastea moldovenească, condusă de Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] , a învins tătarii Hoardei de Aur.

Context

Prevăzînd că va avea în curînd de luptat cu Turcii, Ștefan [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] voia să aibă în Muntenia (Valahia) un domn prieten, în locul vasalului turcesc, Radu cel Frumos, precum și să încheie tratate de alianță cu alți vecini. Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] a început ostilitățile împotriva lui Radu cel Frumos prin incursiunea din februarie 1469/1470 cînd pradă și arde Brăila (la 27 februarie, în "marțea brînzei"), Orașul de Floci și județul Ialomița. Reacția Turcilor a venit prin intermediul tătarilor (aliații turcilor) care au năvălit pînă peste Nistru și au început să prade.

Năvălirea tătarilor

În august 1469/1470, tătarii Hanului Mamac de pe Volga au ajuns la Nistru. Aici oastea cea mare s-a divizat în trei. O parte din oaste a atacat Jitomirul, cea de a doua a atacat Trembovla, regiune periferică a Regatului Polonez, amplasată ceva mai la nord de Cernauți, iar cea de a treia a intrat în Moldova, prădând tot ce le stătea în cale.

Bătălia

Călăreții lui Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] i-au atacat cu săgețile pe tătarii intrați în Moldova, aceștia din urmă retrăgându-se și căutând un vad pentru trecerea peste Nistru. Totuși, oastea lui Ștefan i-a ajuns din urmă pe tătari, bătălia dându-se în dumbrava de lângă satul Lipnic. Tătarii au fost învinși, suportând pierderi grele. Fiul și fratele (Eminec) ai Hanului Mamac au fost luați prizonieri.

Urmările bătăliei

După obținerea victoriei, Ștefan [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] "*a cunoscut că ajutoriu nu de aiurea i-au fost, ci numai de la Dumnezeu și Preacurata Maica Sa*" (Grigore Ureche).

Cronicarul polonez Jan Długosz afirmă că după bătălie, Hanul Mamac a trimis la Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] 100 de soli pentru a cere, cu cele mai grozave amenințări, eliberarea fiului de han aflat captiv la moldoveni. Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/], ca răspuns, a dispus ca fiul hanului să fie spintecat în patru bucăți în fața solilor. Apoi, 99 din cei 100 de soli au fost trași în țeapă. Ultimului sol tătar rămas în viață i s-a tăiat nasul, fiind trimis înapoi la Mamac pentru a povesti ce a văzut.

Eminec, fratele Hanului Mamac, a reușit să fugă din Cetatea Albă, unde era ținut închis.

Bătălia în amintirea urmașilor

În perioada interbelică a secolului XX, în amintirea bătăliei lui Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] cu tătarii, a fost înălțată la cimitirul din satul Lipnic, o "Troiță" în memoria celor căzuți în luptă.

Lângă satul Lipnic mai există și astăzi *Fântâna Cadânei*, de unde, potrivit localnicilor, a început bătălia lui Ștefan [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/] cu Hanul Mamac.

În anul 1927, în revista "*Calendarul Basarabiei*" a fost publicată de institutorul chișinăuian Ioan Popovici o baladă despre *Bătălia de la Lipnic*. Această baladă a fost auzită pe 18 august 1884 de la Mihalache a Ciobăniței din satul Năvârneț, în vârstă de 77 de ani.

Balada basarabeană despre bătălia de la Lipnic

Numai frunză trei măsline
Spre Soroca cine vine
Cu călări și sulițași,
Feciori de casă și arcași?
Cine în fruntea lor ca zmeu
Călărește pe albău,
Strălucește ca un soare
Ș'are pinteni la picioare?!...
Măr-i Ștefan Domn cel Mare,
Al Moldovei mândru soare,
Ce zorește la hotare,
Înspre hoardele tătare,
Ce ne strică satele,
Și ne fur bucatele,
Osândi-i-ar Dumnezeu

Nici mai bine, nici mai rău
Decât numai cum știu eu!...
....

Ș'apoi foaie mărărel
La Lipnic pe colincel
Supărat și'ngândurat
Și la față încruntat
Ștefan-Vodă mări s'arată
Cu-a lui oaste'nbărbătată,
Și pe loc că să oprește
Și din gură că grăiește:
- Dragii mei, voinicii mei
De la Dorna, din Orhei,
Din Suceava, de la Putna,
Din Vaslui și din Lăpușna,
Vedeți voi cum satele,
Satele și orașele
Ni le ard ani hoardele
De tătari păgâni și răi?!...
Luați seama, toți odată
În a lor păgână ceată
Ca un fulger să răzbim
Și din viață să-i gătim!...
Iute-acuma, măi flăcăi,
Săriți grabnic dar pe ei
Și mereu la cap să dați,
Sama la arme luați
Înapoi să nu vă dați
Și Moldova s'o-apărați!...
....

Numai frunză ș'o alună
Urlă buciumul și sună
Și ca leii cei turbați
Moldoveni'nfierbântați
Taie, taie și omoară
Până hăt colo sub sară,
Când tătarii sfărâmați,
'Nspăimântați și'mpuținați,
Fug mereu pământ mâncând,
Peste Nistru buzna dând!...

cititi mai mult despre *Bătălia de la Lipnic (20 august 1469/1470)* si pe: enciclopediaromaniei.ro; [http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/B%C4%83t%C4%83lia_de_la_Lipnic_(20_august_1469_sa

tanchistiiinvizibili.wordpress.com [https://tanchistiiinvizibili.wordpress.com/2013/09/12/batalia-de-la-lipnic-victorie-cistigata-in-spatiul-dintre-prut-si-nistru/] ; www.moldovenii.md [http://www.moldovenii.md/library/document/id/4408] ; adevarul.ro [https://adevarul.ro/locale/suceava/cum-tras-Stefan-mare-teapa-100de-tatari-baga-frica-hanul-tatar-mamac-1_59e320645ab6550cb825027e/index.html] ; en.wikipedia.org [https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Lipnic]

cititi si:

- Ștefan cel Mare (1433 – 1504) [https://www.unitischimbam.ro/stefan-cel-mare/]

- *Bătălia de la Doljești (12 aprilie 1457) și Bătălia de la Orbic (14 aprilie 1457) [https://www.unitischimbam.ro/batalia-de-la-doljesti-12-aprilie-1457/]*

- *Bătălia de la Baia (14 – 15 decembrie 1467) – Parte din Războaiele moldoveano-maghiare și a Bătăliilor lui Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/batalia-de-la-baia-1467/]*

- *Bătălia de la Soci (7 martie 1471) [https://www.unitischimbam.ro/batalia-de-la-soci-7-martie-1471/]*

- *Bătălia de la Vaslui – Podul Înalt (10 ianuarie 1475) [https://www.unitischimbam.ro/batalia-de-la-vaslui-podul-inalt-10-ianuarie-1475/]*

- *Bătălia de la Șcheia (6 martie 1486) – Parte a Războaielor moldoveano-otomane și a Bătăliilor lui Ștefan cel Mare [https://www.unitischimbam.ro/batalia-de-la-scheia-6-martie-1486/]*

- *Bătălia de la Codrii Cosminului (26 octombrie 1497) – Parte din Războaiele Moldoveano-Polone [https://www.unitischimbam.ro/batalia-de-la-codrii-cosminului-26-octombrie-1497/]*

Etichete: 20 august, bătăliile românilor, secolul al XV-lea, Ștefan cel Mare

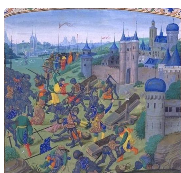
S-ar putea sa iti placa de asemenea

Bătălia de la Codrii Cosminului (26

Bătălia de la Nicopole (25

octombrie 1497)

septembrie 1396)

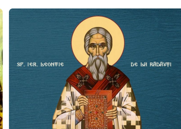
Bătălia pentru București (30 noiembrie/13 decembrie - 3/16 decembrie 1916)

Bătălia de la Târgu Jiu (3/16 noiembrie - 4/17 noiembrie 1916)

Bătălia de la Doljești (12 aprilie 1457) și Bătălia de la Orbic (14 aprilie 1457)

Sfântul Ierarh Leontie de la Rădăuți (sec. XIV-XV)

Asediul Belgradului (4 - 22 iulie 1456)

Bătălia de la Stănilești (7/18 – 11/22 iulie 1711)

Bătălia de la Lipnic, cum i-am învins pe tătari și cum a apărut legenda despre fântâna Cadânei

 Autor: **Redacția I.R.**

Bătălia de la Lipnic a fost singura bătălie menționată de cronicile vremii, care a fost purtată de către Ștefan cel Mare în limitele teritoriului Republicii Moldova de astăzi și una din cele mai mari victorii ale sale. Localnicii din Lipnic până acum păstrează vie amintirea acelor evenimente și practic nu găsești vreun locuitor al acestui sat, care să nu cunoască despre marea victorie a lui Ștefan și despre celebra fântână a Cadânei.

Dupa legendă, fântâna Cadânei este locul de unde a început lupta între moldoveni și tătari. Termenul de “cadână” vine din turca și inseamna “sclavă în haremurile

turcești”. In trecut se spune ca o fata frumoasa a fost luata ostateca de catre turci, insa aceasta nedorind sa mearga cu turcii a preferat sa moara in loc sa le cada prada asa ca a sarit intr-o fântână. Această fântână este amplasată in apropierea satului Lipnic, este sapata in piatra și se crede că aceasta există încă din perioada în care a avut loc bătălia. Toti localnicii știu de existenta acestei fântâni și cu multă mândrie povestesc despre bătălia care a avut loc pe meleagurile lor.

Se spune ca Stefan cel Mare a petrecut o parte a copilariei la Borzesti, localitatea unde s-a nascut. De Borzesti se legau multe amintiri ale voievodului, caci impreuna cu alti copii de razesi, Stefan obisnuia sa se joace “de-a razboiul” sau cum se zicea pe atunci “de-a moldovenii si tatarii”. In una din zilele insorite de primavara, copiii din Borzesti se imparteau in doua tabere. In una din aceste zile, Stefan era in fruntea moldovenilor, iar- Mitrut, prietenul sau de joaca a fost ales capetenie pentru tabara tatareasca. Legenda ne spune ca ceata lui Mitrut a fost prinsa si invinsa de cea a lui Stefan, iar ulterior, tânărul Mitrut, intruchipandu-l pe hanul

tatar, urma sa fie pedepsit in mod simbolic. Asa ca fiind agatat de subsuori, a fost ridicat pâna in vârful unui stejar mare din sat.

Deodata insa au aparut adevaratii tatari. Copiii cuprinsi de spaima au alergat care si incotro uitând de micul Mitrut, care in scurt timp a fost ucis de sagetile tatarilor. Se zice ca acest eveniment l-a influentat profund pe Stefan in lupta impotriva tatarilor, care dupa spusele lui Nicolae Iorga ,,erau dusmanii cei mai grozavi ai tuturor celor ce nu se pot apara". In 1493, Stefan a ridicat si o biserica pe locul tragicului eveniment, singura de fapt, care a fost ridicata in alt scop decât cel de a aduce multumire lui Dumnezeu pentru victoriile purtate.

Peste câtiva ani dupa acel atac al tatarilor din Borzesti, mai multe surse moldovenesti si poloneze sustin ca tatarii din Hoarda de aur au invadat din nou Moldova in anul 1469, (dupa Grigore Ureche, in anul 1470). In cea de a doua jumatate a sec. XIV, Hoarda de aur era deja divizata in mai multe parti. In contextul dat, Nicolae Iorga ne relateaza ca o parte din acestea locuiau in Crimeea, zona „careia batrânii nostri ii ziceau Crim" si erau condusi de capetenia Hagi, din neamul Ghirailor si ca acestea erau „Tatarii care primeau banii, caftanele, zaharicalele Genovesilor, ce durase pe coasta minunate orase, intre care Caffa scânteia ca o piatra scumpa a Rasaritului".

Tatarii din Crimeea in frunte cu Mengii-Ghirai, urmasul lui Hagi intemeitorul incheiase pace la 1469 cu Regele Poloniei- Cazimir al IV-lea Iagello, iar acest fapt ar fi trebuit sa asigure pacea in teritoriile din estul Moldovei. Cu toate acestea acelasi Nicolae Iorga ne mentioneaza ca o pace in acest sens nu a fost semnata si cu Hanul cel mare al tatarilor „celor multi ce stateau la Rasarit de marele râu Volga". Acest imparat al „hotilor pagini" se cheama Hanul Mamac.

Iata in august 1469 oastea Hanului Mamac a ajuns la Nistru. Aici oastea cea mare s-a divizat in trei. O parte din oaste a atacat Jitomirul, cea de a doua a atacat Trembovla, regiune periferica al Regatului Plonez, amplasata ceva mai la nord de Cernauti, iar cea de a treia a pornit spre Moldova.

Cronicarul Grigore Ureche relateaza despre invazia tatarilor si despre lupta ce s-a dat dupa cum urmeza: ,,Ridicatu-sa multa multime de oaste tatareasca si au intratu in tara sa prade, carara prinzându-le de veste Stefan Voda le-au iesitu inainte. Si la o dumbrava ce sa chiama la Lipinti, aproape de Nistru, i-au lovit Stefan Voda, cu oastea sa avgust 20 si dându razboiu vitejaste, i-au rasipit si multa moarte si pierire au facut intr-insii si multi au prinsu in robie si le lua tot pleanul. De care lucru cunoscând Stefan Voda ca ajutoriul nu de aiurea i-au fost, ci numai de la Dumnezeu si de la Preacurata Maica Sa." (Grigore Ureche ,,Letopisetul Tarii Moldovei.")

Tablou de Ion Stoica Dumitrescu, intitulat: Bătălia de la Lipnic (Ștefan cel Mare înfruntă Hoarda de Aur a tătarilor de pe Volga, 1470)

Nicolae Iorga ne descrie batalia de la Lipnic in felul urmator: "Calaretii Domnului Stefan cel Mare se luara in pripa dupa calaretii Hanului, cari cautau acum vadul,

totdeauna departat, pe unde sa fuga. In locuri strâmte, trecatori ale codrilor, se ciocnira Românii cu sabii si Tatarii numai cu arcurile. Norocul fu al boierilor si Curtenilor nostri, cari nu stiau, ca Polonii, de haine frumoase si de petreceri; aparatori aspri ai unui pamânt sarac. Fugarii pripira atunci spre apa de hotar, dar, pâna a nu o vedea inainte in tinutul Sorocei de mai târziu, ei fura ajunsi din urma. O cumplita incaierare se incinse in dumbrava de lânga satul Lipia, unde-si avuse Curtile boierul Vâlcea al lui Alexandru-cel-Bun, un vechiu fruntas al Sfatului. Nu numai ca hanul fu batut cu desavârsirea si ca pe pragul de iesire ii fu macelarita o buna parte din gloata, de mâni rasplatitoare, dar fiul lui, cazura in robie, in ziua de 20 august, când Moldova fu razbunata." Jan Długosz, un cronicar polonez afirma si el ca in batalie ar fi fost prins fiul hanului Mamac. Hanul a trimis ,,dupa grosolanul sau obiceiu de salbatec trufas, soli in turbane, cari sa ceara Voevodului moldovenesc, cu cele mai strasnice amenintari, pe rudele stapânului lor." Stefan Voda, nu numai ca n-a dat drumul prizonierilor ci a dispus ca sa „taie pe fiul acestuia in patru bucati in fata solilor." Oamenii hanului au fost trasi in teapa, doar unuia i-a fost taiat nasul si ,,fu pus din nou pe cale ca sa spuie acasa ca Stefan-Voda Moldoveanul nu se teme."

Astfel batalia de la Lipnic a fost atit prilej de razbunare a prietenului din copilarie Mitrut, dar si un eveniment care a intarit in mod considerabil pozitia lui Stefan cel Mare in regiune.

Sursa: https://tanchistiiinvizibili.wordpress.com/

READ LATER | ADD TO FAVOURITES | ADD TO COLLECTION | REPORT

Articol publicat de Redacția I.R.

CE PĂRERE AI DESPRE ACEASTĂ POSTARE?

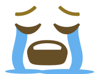

58
Points

WHAT'S YOUR REACTION?

					
1	0	3	0	4	0
ANGRY	CRY	CUTE	LOL	LOVE	OMG

Bătălia de la Lipnic

De la Wikipedia, enciclopedia liberă

Pe 20 august 1470 (după alte surse 1469), la Lipnic (*Lipinți*), localitate în prezent situată în Raionul Ocnița, Republica Moldova a avut loc o bătălie, în care oastea moldovenească, condusă de Ștefan cel Mare, a învins tătarii Hoardei de Aur.

Bătălia de la Lipnic	
Parte din Incursiunii tătarilor în Moldova	
Ion Stoica Dumitrescu, Bătălia de la Lipnic (Ștefan cel Mare înfruntă Hoarda de Aur a tătarilor de pe Volga, 1470)	
Informații generale	
Perioadă	20 august 1469 sau 1470
Loc	Lipnic, Moldova (azi, raionul Ocnița, Republica Moldova)
Rezultat	Victoria moldovenilor
Beligeranți	
Moldova	[1] Hoarda de Aur
Conducători	
Ștefan cel Mare	Hanul Mamac Eminec
Efective	
necunoscute	necunoscute
Pierderi	
pagube minime	pagube însemnate; fratele (Eminec) și fiul hanului, luați prizonieri[2]
Modifică date / text (https://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=B%C4%83t%C4%83lia_de_la_Lipnic&action=edit&section=0)	

Năvălirea tătarilor

În august 1469, tătarii Hanului Mamac de pe Volga au ajuns la Nistru. Aici oastea cea mare s-a divizat în trei. O parte din oaste a atacat Jitomirul, cea de a doua a atacat Trembovla, regiune periferică a Regatului Polonez, amplasată ceva mai la nord de Cernauți, iar cea de a treia a intrat în Moldova, prădând tot ce le stătea în cale.[3]

Bătălia

Călăreții lui Ștefan cel Mare i-au atacat cu săgețile pe tătarii intrați în Moldova, aceștia din urmă retrăgându-se și căutând un vad pentru trecerea peste Nistru. Totuși, oastea lui Ștefan i-a ajuns din urmă pe tătari, bătălia dându-se în dumbrava de lângă satul Lipnic. Tătarii au fost învinși, suportând pierderi grele. Fiul și fratele (Eminec) ai Hanului Mamac au fost luați prizonieri.[4]

Urmările bătăliei

După obținerea victoriei, Ștefan *"a cunoscut că ajutoriu nu de aiurea i-au fost, ci numai de la Dumnezeu și Preacurata Maica Sa"* (Grigore Ureche). [1] (http://www.trinitas.ro/editura/tv/2004-07-12_art5.php) Arhivat (https://web.archive.org/web/20080327014531/http://www.trinitas.ro/editura/tv/2004-07-12_art5.php) în 27 martie 2008, la Wayback Machine.

Cronicarul polonez Jan Długosz afirmă că după bătălie, Hanul Mamac a trimis la Ștefan cel Mare 100 de soli pentru a cere, cu cele mai grozave amenințări, eliberarea fiului de han aflat captiv la moldoveni. Ștefan cel Mare, ca răspuns, a dispus ca fiul hanului să fie spintecat în patru bucăți în fața

solilor. Apoi, 99 din cei 100 de soli au fost trași în țeapă. Ultimului sol tătar rămas în viață i s-a tăiat nasul, fiind trimis înapoi la Mamac pentru a povesti ce a văzut.[5]

Eminec, fratele Hanului Mamac, a reușit să fugă din Cetatea Albă, unde era ținut închis.

Bătălia în amintirea urmașilor

Inaugurarea Fântânii Cadânei după reconstrucție (27 septembrie 2014).

În perioada interbelică a secolului XX, în amintirea bătăliei lui Ștefan cel Mare cu tătarii, a fost înălțată la cimitirul din satul Lipnic, o "Troiță" în memoria celor căzuți în luptă. [2] (http://www.monument.md/monumente_istorie/insemne_comemorative/) Arhivat (https://web.archive.org/web/20090422063709/http://www.monument.md/monumente_istorie/insemne_comemorative) în 22 aprilie 2009, la Wayback Machine.

Lângă satul Lipnic mai există și astăzi Fântâna Cadânei, de unde, potrivit localnicilor, a început bătălia lui Ștefan cu Hanul Mamac.

În anul 1927, în revista "Calendarul Basarabiei" a fost publicată de institutorul chișinăuian Ioan Popovici o baladă despre bătălia de la Lipnic. Această baladă a fost auzită pe 18 august 1884 de la Mihalache a Ciobăniței din satul Năvârneț, în vârstă de 77 de ani.

Legături externe

- Romanul "Teiul" fragmente despre Lipnic https://romanteiul.blogspot.com/2019/05/teiul.html?m=1
-
- Balada basarabeană despre bătălia de la Lipnic

Vezi și

- Fântâna Cadânei

Note

1. ^ Drapelul Hoardei de Aur, redat în conformitate cu materialele unui atlas catalan din secolul XIV, are un pronunțat caracter speculativ
2. ^ Nicolae Iorga, *Istoria lui Ștefan cel Mare*, București, Ed. Minerva, 1904, pag. 121-123
3. ^ *Batalia de la Lipnic, victoria lui Stefan in spatiul dintre Prut si Nistru* (http://tanchistiiinvizibili.wordpress.com/2013/09/12/batalia-de-la-lipnic-victorie-cistigata-in-spatiul-dintre-prut-si-nistru/), Tanchiștii invizibili, 12 septembrie 2013
4. ^ Idem
5. ^ Idem